

Kas yra Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba?

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba yra įstaiga. Toliau šią įstaigą vadinsime Taryba. Taryboje dirba darbuotojai.

Konkurencijos tarybos logotipas

Ką veikia Tarybos darbuotojai?

Tarybos darbuotojai dirba Lietuvoje ir prižiūri, kad:

- įmonės dirbtų sąžiningai, Sąžiningai dirbanti įmonė – tai tokia įmonė, kuri elgiasi teisingai. Pavyzdžiui:
nemeluoja,
nevagia,
gerbia žmones,
laikosi taisyklių,
moka atlyginimus darbuotojams,
sąžiningai aptarnauja klientus.

- konkurencija tarp įmonių būtų teisinga.

Konkurencija tarp įmonių reiškia įmonių tarpusavio varžybas.

Pavyzdžiui, visos įmonės nori uždirbti daugiau pinigų.

Tačiau tai jos turi daryti sąžiningai.

Tarybos darbuotojai tiria tokius įmonių susitarimus, kurie yra nesąžiningi.

Pavyzdžiui, įmonės kartu nusprendžia parduoti savo prekes brangiau.

Įmonės nori, kad šių prekių žmonės negalėtų nusipirkti pigiau.

Tai yra nesąžininga.

Tarybos darbuotojai taip pat tikrina, ar didelės įmonės nedaro blogai mažesnėms įmonėms.

Pavyzdžiui, ar didelės įmonės nedaro taip, kad mažesnėms įmonėms būtų sunku parduoti savo prekes ar paslaugas.

Pavyzdžiui, didelės įmonės gali neleisti mažesnėms įmonėms parduoti savo prekių.

Dėl to nukentės pirkėjai, nes prekes turės pirkti brangiau.

Tarybos darbuotojai taip pat tikrina, jeigu dvi skirtingos įmonės nori susijungti. Pavyzdžiui, kartais dvi didelės įmonės, nori susijungti.

Tada jos taps viena įmone.

Tarybos darbuotojai tikrina, ar tokia įmonė netaps per daug stipri.

Tada gali nukentėti:

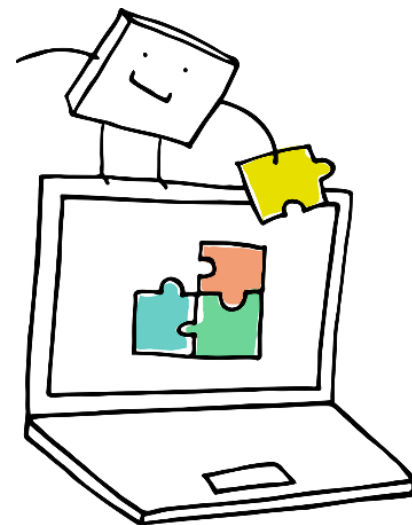
- kitų įmonių darbas ir
- pirkėjai, kurie perka prekes ar paslaugas.

Pavyzdžiui, kai dvi įmonės susijungia, jos tampa viena didele įmone.

Tada visi pirkėjai galės pirkti prekes tik iš didelės įmonės.

Taip nukentės mažesnės įmonės.

Tarybos darbuotojams svarbu, kad įmonės dirbtų sąžiningai. Tai reiškia, kad įmonės laikytųsi įstatymų. Įstatymai yra svarbiausios Lietuvos taisyklės.

Šių taisyklių turi laikytis visi Lietuvos žmonės.

Kada Jūs galite kreiptis į Tarybą?

Jūs galite kreiptis į Tarybą, jei įmonės tarpusavyje konkuruoja nesąžiningai.

Jūs galite kreiptis į Tarybą, jei pastebėjote:

- kad įmonės susitaria tarpusavyje, kaip dirbti toliau.
- kad įmonių susitarimai kenkia pirkėjams ar kitoms įmonėms.

Pavyzdžiui, įmonės:

- susitaria kartu didinti kainas,
- užima rinką, kad niekas kitas negalėtų parduoti savo prekių.

Rinka yra vieta, kur žmonės perka ir parduoda prekes arba paslaugas.

Pavyzdžiui, parduotuvė, kur perkame maistą, yra rinka.

Rinkoje svarbu,

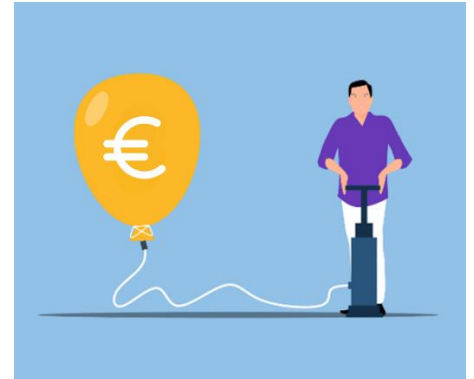
kad visos įmonės galėtų
parduoti savo prekes ar paslaugas.

**Jūs galite kreiptis į Tarybą,
jei didelė įmonė elgiasi nesąžiningai
su mažesnėmis įmonėmis.**

Jūs galite kreiptis į Tarybą,
jei pastebėjote, kad labai stipri įmonė
trukdo kitoms įmonėms.

Pavyzdžiui:

- stipri įmonė neleidžia mažesnėms
įmonėms pardavinėti prekių tam
tikrose vietose, pavyzdžiui, dideliuose
prekybos centruose.
Tuomet pirkėjas yra priverstas pirkti
tik didelės įmonės prekes.
- įmonė siūlo pirkti prekes
per daug pigiai, kad kitos įmonės
negalėtų parduoti savo prekių.

**Jūs galite kreiptis į Tarybą,
jei įmonės jungiasi ir
tai gali pakenkti konkurencijai.**

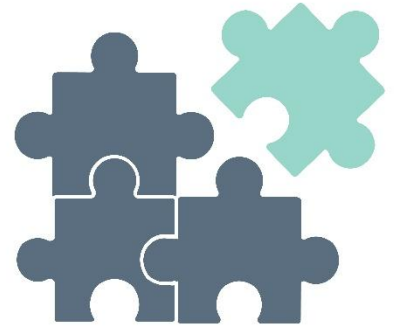
Jūs galite kreiptis į Tarybą,
jei dvi ar daugiau įmonių susijungia į vieną
ir šį įmonė ima per daug valdyti rinką.

Pavyzdžiui:

- tada pirkėjams nebelieka
kitų prekių ar paslaugų pasirinkimų.
- kitos įmonės negali dirbti dėl to,
kad nauja įmonė per daug stipri.

Kiekvienas pranešimas
apie blogus įmonių susitarimus
yra svarbus.

Tai padeda užtikrinti
sąžiningą konkurenciją rinkoje!
Tada visos įmonės gali dirbti sąžiningai.

Kaip galiu susisiekti su Tarybos darbuotojais?

Jeigu turite klausimų:

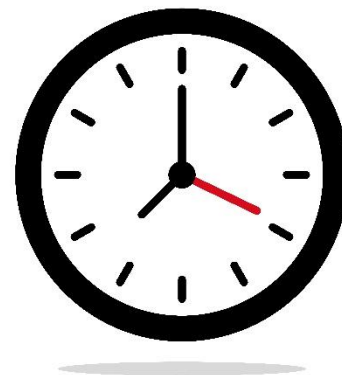
- galite paskambinti Tarybos darbuotojams telefonu. Tarybos telefono numeris yra +37052127608.
- galite ateiti į Tarybą. Tarybos adresas yra: Jogailos gatvė 14, Vilnius.

Kada dirba Taryba?

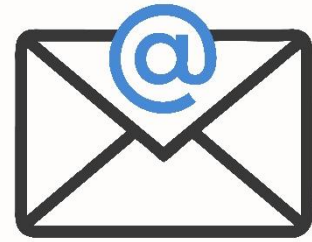
Taryba dirba:

- pirmadienį nuo 8 valandos iki 17 valandos,
- antradienį nuo 8 valandos iki 17 valandos,
- trečiadienį nuo 8 valandos iki 17 valandos,
- ketvirtadienį nuo 8 valandos iki 17 valandos,
penktadienį nuo 8 valandos iki 15 valandos 45 minučių.

Jeigu turite įrodymų,
kad įmonės elgiasi nesąžiningai,
galite apie tai parašyti Tarybai.
Įrodymai yra, pavyzdžiui, nuotraukos.
Tada Tarybai galite parašyti
elektroniniu paštu.

Tarybos elektroninis paštas yra
praneskmums@kt.gov.lt

Dažniausiai užduodami klausimai

Žemiau pateiksime atsakymus į
dažnai Tarybai užduodamus klausimus.

1 klausimas

**Ar Taryba nustato
prekių ir paslaugų kainas?**

Taryba nenustato prekių ir paslaugų kainų.
Taryba tiria atvejus,
kai įmonės galbūt nesąžiningai susitarė ir
padidino kainas.

Jei Taryba gauna informacijos apie
tokius susitarimus, ji pradeda tyrimą.
Tyrimas – tai kai žmonės ieško atsakymų į
klausimus.

Atlikdami tyrimą žmonės:

stebi,
klausia,
rašo,
bando suprasti kaip viskas veikia.
Jei žinote apie įmonių susitarimus,
kurie yra nesąžiningi,
galite apie tai pranešti Tarybai.

2 klausimas

Ar galima gauti pinigų už vertingą informaciją?

Taip, galima gauti piniginį atlygį už vertingą informaciją.

Pavyzdžiui, žmogus gali gauti atlygį, jei pateikia svarbią informaciją apie draudžiamus susitarimus.

Tada Taryba turi patvirtinti šį pažeidimą.

Pažeidimas – tai kai kas nors nesilaiko taisyklių.

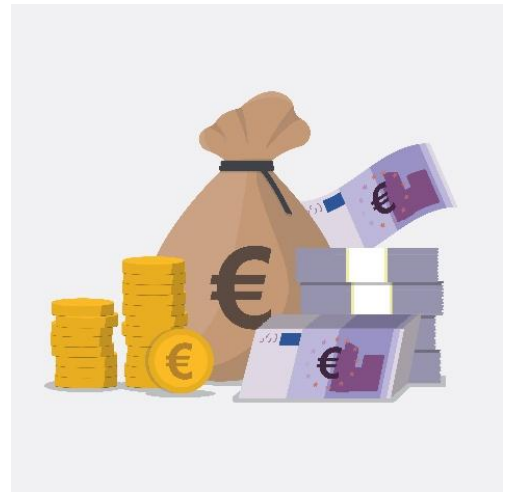
Tai yra blogas veiksmas.

Pavyzdžiui, įmonė nemoka atlyginimo.

Tada žmogus, kuris papasakojo

apie pažeidimą,

gali gauti iki **šimto tūkstančių eurų** atlygį.

3 klausimas

**Ar įmonėms, kurios pažeidė
Lietuvos įstatymus
Taryba skiria baudas?**

Taip, Taryba skiria baudas įmonėms,
kurios pažeidė Lietuvos įstatymus.

Pavyzdžiui, jei Taryba nustato,
kad įmonės tarpusavyje
susitarė nekonkuruoti,
ji skiria įmonėms baudas.

Bauda yra pinigai, kuriuos reikia susimokėti
už blogą elgesį.

Kai žmogus ar įmonė pažeidžia taisykles,
jam skiriama bauda.

Baudas įmonėms Taryba skiria ir
už įmonių susijungimą be Tarybos leidimo.

Jei didelė įmonė trukdo
veikti kitoms įmonėms,
Taryba taip pat gali skirti jai baudą.

Informaciją lengvai suprantama kalba
parengė Konkurencijos tarybos
Komunikacijos skyrius.

Tekstą vertino Pal. J. Matulaičio socialinio
centro dienos užimtumo grupė „Atvira
bendruomenė“.

Iliustracijos iš *Freepik.com*.